

28.11.2025

Eteläisen kumppanuuspöydän muistio

Aika torstai 27.11.2025 klo 16.30–19.30, klo 19.30-> illanvietto

Paikka Salpausselkä Parkin Lounge & Sauna-tila
Hämeenlinnantie 59, Lahti

Läsnä

jäsenet

Inga Blomqvist
Heikki Hietanen
Sanna Ojanen
Pentti Sjöblom
Olli Kautonen
Kai Tuominen
~~Tomi Tenhunen~~
Inga-Maija Hyppölä
~~Lauri Majuri~~
Marja Lainio
Marko Helin
Heli Talja-Salo
~~Emma Tuomi~~
Jukka Sihlman
Petra Särämäkari
Heidi Tonteri
Anni Viitanen
Maksim Gladostsuk
Marika Westergård
~~Miriam Karvinen~~

28.11.2025

Puheenjohtajat

Maksim Gladostsuk

Sihteeri/koordinaattori

Maikki Suhonen

Asiantuntijat

Marja Mikola, ehkäisevän mielenterveys- ja päihdetyön koordinaattori, Lahden kaupunki klo 17.00–17.30

1. Kokouksen avaus

Puheenjohtaja avasi kokouksen klo 16.31.

2. Läsnäolijoiden toteaminen

Todettiin läsnäolijat.

3. Edellisen kokouksen muistio

Hyväksyttiin 1.10.2025 kokousmuistio.

4. Kumppanuuspöytien vuoden 2026 kokousajat

Tuotiin tiedoksi ja hyväksyttiin vuoden 2026 kokousajat.

- ti 3.2. pohjoinen, keskusta
- to 5.2. itä, etelä

28.11.2025

- ti 31.3. itä, etelä
- ke 1.4. pohjoinen, keskusta
- la 18.4. kaikki pöydät, kansalaispaneeli talouden suunnittelusta
- ke 26.8. pohjoinen, keskusta
- to 27.8. itä, etelä
- ti 29.9. itä, etelä
- to 1.10. pohjoinen, keskusta
- ke 25.11. kaikki pöydät, suunnittelukokoukset

5. Kuntalaisten osallistaminen talouden suunnitteluun – kansalaispaneelikokeilu 2026-2027

Kuntien toimintaedellytykset ja talouden perusteet ovat merkittävässä murroksessa. Haasteet on nähtävä ja ratkaisut niihin löydettävä paikallisesti. Kansalaisten näkökulmat voivat parantaa ja monipuolistaa taloussuunnitelmien laatimista sekä lisätä kokemustietoa päätösten mahdollisista vaikutuksista eri ryhmiin. Osallistumisen avulla voidaan tukea asetettujen taloudellisten tavoitteiden toteutumista. Avoimuus ja osallistumismahdollisuudet voivat lisätä luottamusta taloussuunnittelua kohtaan sekä vahvistaa demokratiaa.

Kaupunginvaltuuston seminaarissa 10.10. esiteltiin valtuutetuille ehdotusta kansalaispaneelikokeilusta vuosina 2026–2027 sekä kumppanuuspöytien elokuun

28.11.2025

talousarvioseminaarin koonti. Lahteen sovellettava kansalaispaneeli tuottaisi harkitun, tietopohjaisen kansalaismielipiteen valmistelun ja päätöksenteon tueksi.

Kuntalaispaneelin työskentely

Taustatiedon ja asiantuntijakuulemisten pohjalta paneeli keskustelisi ja puntaroisi vaihtoehtoja/ näkemyksiä fasilitoiduissa pienryhmissä sekä koko paneelin kesken. Lopuksi paneeli tiivistää näkemyksensä julkilausumaksi, joka sisältää ratkaisuehdotuksia tai priorisointeja.

Talouspalvelut valmistelevat käsiteltävän taloustiedon ja teemat ajankohtaisen tilanteen ja valtuustosopimuksen mukaisesti. Kansalaispaneelin koko päivän työpaja olisi lauantaina 18.4.2026. Työpajasta annettaisiin korvaus. Julkilausumaa voidaan vielä työstää tarvittaessa tilaisuuden jälkeen verkossa.

Kansalaispaneelin työskentely voi olla tulevana vuosina myös pelillinen, dialoginen tai puntaroiva työpaja.

Julkilausuman/aineiston käsittely

Paneelin tuottama julkilausuma ja tieto tuodaan tiedoksi kaupungin johtoryhmälle 28.4. ja valtuustolle ennen kaupunginhallituksen talouden kehyspäättöstä sekä julkaistaan kaupungin verkkosivuilla. Tietoa hyödynnetään myös palveluverkkotyössä.

Osallistujat

Kumppanuuspöytien edustajat (80 hlöä) sekä satunnaisotannalla valittu monipuolinen joukko lahtelaisia (20 hlöä) perehtyy ja valmistelee kannanoton tai materiaalin ajankohtaiseen kysymykseen talouden suunnittelun tueksi.

Kumppanuuspöytä merkitsi asian tiedoksi.

28.11.2025

6. Kumppanuuspöytien alueellinen asukaskysely koskien lasten, nuorten ja perheiden palveluverkkoa

Kumppanuuspöytien jäsenistöt ovat kuulleet perheiden ja toimijoiden huolen lasten ja nuorten palveluista sekä alueellisista eriytymiskehityksistä eri yhteyksissä, Kerro Pois! -keskusteluissa sekä asukas- ja yritysyhteydenottoina. Erityisesti muutokset tai mahdolliset muutokset Nastolan, Ahtialan ja Kasakkamäen alueiden varhaiskasvatuksen ja perusopetuksen palveluverkossa ovat nostaneet suuren huolen vaikutuksista perheiden arkeen, alueiden veto- ja pitovoimaan sekä alueelliseen eriytymiskehittämiseen. Palveluverkkomuutoksilla on aina merkittävät vaikutukset lapsiin, perheisiin ja alueiden tulevaisuuteen. Lahteen on myös muuttanut paljon ukrainalaisia ja muita maahanmuuttajaperheitä viime vuosien aikana.

Lahden kaupunki on käynnistynyt tänä vuonna valtuustotasoisien aluepalveluohjelman, joka ohjaa kaupungin investointiohjelmaa ja eri palvelualueiden palveluverkon kehittämistä viimeistään vuodesta 2027 alkaen. Lisäksi toiminnassa aloittaa aluepalvelutoimikunta, joka tekee poikkihallinnollista palveluverkkotarkastelua kaikista kaupungin palvelupisteistä. Aluepalveluohjelman tavoitteena on monipuolisen, turvallisen ja vetovoimaisen kaupungin kehittäminen, eri kaupunginosien tasapuolinen kohtelu, kehityksen varmistaminen ja segregaatoin ehkäiseminen. Alueiden palveluverkkotarkastelua tullaan tekemään vuoden 2026 aikana ja kumppanuuspöytien kanssa järjestetään yhteistyössä alueellisia Kerro Pois! -keskusteluja.

Kumppanuuspöytien alueellisen asukaskyselyn tarkoituksena on saada perheiden näkemystä varhaiskasvatus- ja perusopetuksen palveluverkosta, palveluiden saatavuudesta ja saavutettavuudesta sekä nykytilasta. Lisäksi kyselyllä halutaan saada tietoa perheiden joukkoliikenteen käytöstä, saavutettavuudesta ja alueellista tarpeista. Kysely toteutettaisiin vuoden 2026 alussa.

28.11.2025

Kerätty tieto viedään käsittelyyn kumppanuuspöytien lisäksi aluepalvelutoimikunnalle sekä tiedoksi sivistyslautakunnalle.

Merkittiin tiedoksi kyselyn tekeminen.

Mahdollista ideointia tai sparrausta varten seuraavat jäsenet ilmoittautuivat: Marko Helin, Anni Viitanen, Heidi Tonteri, Heli Talja-Salo, Marika Westergård, Jukka Sihlman ja Heikki Hietanen.

7. Asiantuntijaesitys – Katsaus Lahden lasten ja nuorten kouluterveyskyselyn sekä päihdetilannekyselyn tuloksiin

Ennaltaehkäisevän mielenterveys- ja päihdetyön koordinaattori Marja Mikola esittelee Lahden lasten ja nuorten kouluterveyskyselyn sekä päihdetilannekyselyn tuloksia. Kumppanuuspöytä käy asiasta keskustelua. Esitys ja keskustelu merkataan tiedoksi.

[Kouluterveyskyselyn tulokset](#)

[Päihdetilannekyselyn tulokset](#)

8. Eteläisen kumppanuuspöydän loppuvuoden 2025 tapahtumat

Eteläinen kumppanuuspöytä järjestää yhdessä eri toimijoiden kanssa kaksi koko perheen joulupuurotilaisuutta Lahden eteläisellä alueella.

pe 5.12.2025, Launeen perhepuisto klo 17–19

Yhteistyössä Inspis Lahti ry:n, Lahden 4H-yhdistyksen ja Launeen asukas- ja omakotiyhdistyksen. Tapahtumassa tarjoillaan joulupuuroa ja lämmintä mehua. Tarjoilut on varattu 200 henkilölle. Tilaisuuden aikana on mahdollista kokeilla onneaan Inspiksen onnenpyörässä, tavata virallinen Lahden kaupungin joulupukki ja ihastella jouluisiin asuihin sonnustautuneita aaseja. Lisäksi tilaisuudessa kuullaan jouluista musiikkia.

Osallistuvat jäsenet: Inga-Maija Hyppölä, Marko Helin järjestyksenvalvojaksi, Maksim Gladostsuk ja Anni Viitanen.

28.11.2025

la 13.12. Metsäkankaan seurakuntakoti klo 11–14

Yhteistyössä Salpausselän seurakunnan ja DILAn kanssa. Tapahtumassa tarjoillaan joulupuuroa, glögiä ja pipareita. Tarjoilut on varattu 300 henkilölle. Tilaisuus järjestetään sekä sisä- että ulkotiloissa. Sisätiloissa tapahtuu tarjoilu, joulukoristeiden vaihtopiste ja joululaulutilaisuus klo 13–14. Joulupukki on tavattavissa ulkotiloissa ja joulupuuroa pystyy nauttimaan myös ulkotiloissa.

Osallistuvat jäsenet:

Marko Helin ja Satu Vähäkallio järjestyksenvalvojina

Heidi Tonteri pakkausavuksi klo 10.00 ja sen jälkeen tilaisuuteen.

Kai Tuominen pakkausavuksi klo 10.00, Olli Kautonen klo 11.00-> , Inga-Maija Hyppölä klo 11.00->

ti 16.12. Laturauhan julistus ensilumen laavulla klo 17.30–18.00

Lahden Hiihtoseura, Salpausselän seurakunta ja eteläinen kumppanuuspöytä toteuttavat Laturauhan julistustilaisuuden ensilumen laavulla. Tilaisuudessa pidetään muutamia lyhyet puheet, lauletaan yhteinen joululaulu ja tarjolla on glögiä ja piparia. Täällä jäsenistön rooli on jakaa tilaisuudessa tarjoiluja ja yksi eteläisen puheenjohtajistosta pitää lyhyen puheen. Sää tosin ei ole suotuista ainakaan tässä kohtaa latujen rakentamiselle. Tilaisuudesta ei siksi vielä viestitä vaan tehdään virallinen päätös tilaisuuden toteuttamisesta joulukuun alussa.

Osallistuvat jäsenet: Heli Talja-Salo, Marko Helin ja Olli Kautonen

ke 17.12. Joulukylä (kumppanuuspöytien yhteinen) klo 9.30–19.30

Vuorot

9.30–12.00: Jukka Sihlman, Maksim Gladostsuk,

12.00–14.30: Inga-Maija Hyppölä,

14.30–17.00: (Anni Viitanen klo 14.45-17.00), Sanna Ojanen

17.00–19.30: Marika Westergård

28.11.2025

Merkittiin tiedoksi joulupuuorilaisuuksien tilannetiedot. Koordinaattori laittaa mukaan ilmoittautuneille tarkempia tietoja tilaisuudesta sähköpostitse. Esitettiin talouden seurantatieto jäsenistölle.

9. Vuoden 2026 suunnittelutyöpaja ja toimintasuunnitelman hyväksymisprosessi

Kumppanuuspöytä arvioi ja luonnosteli työpajassa toimintasuunnitelmaan vuoden 2026 kumppanuuspöytien päätavoitteet, pöytänsä toiminnan painopisteet sekä suunnitteli tapahtumia, toimintaa vuosikelloonsa.

Julkisten työvoima- ja yrityspalveluiden järjestämisvastuu siirtyi vuoden 2025 alussa valtiolta kunnille. Lahden työllisyyspalvelut etsii nyt uudenlaisia tapoja toimia ratkaistakseen työllisyyden haasteita. Kumppanuuspöydät katsoivat lyhyen esittelyvideon aiheeseen liittyen. Eteläinen kumppanuuspöytä ideoi työllisyyspalveluiden toiveesta mahdollisia ratkaisuja ja ehdotuksia.

Kaupungin johtoryhmä käsittelee kumppanuuspöytien toimintasuunnitelman kokouksessaan 16.12.2025. Elinvoiman ja hyvinvoinnin lautakunta päättää kumppanuuspöytien toimintasuunnitelman tammikuun kokouksessaan.

Kumppanuuspöytä hyväksyi periaatteen, että toimintasuunnitelmaluonnos toimitetaan sähköpostitse jäsenistölle hyväksyttäväksi kokouksen jälkeen ja muutosehdotukset tai korjaukset tulee toimittaa sähköpostitse (kumppanuuspoydat@lahti.fi) 7.12. mennessä. Toimintasuunnitelman vahvistaminen todetaan muistiossa lautakunnan päätöksen jälkeen seuraavissa kumppanuuspöytien kokouksessa.

Kumppanuuspöydät hyväksyivät toimintaperiaatteen ja aikataulun.

10. Tuki ja kumppanuus

-

Vuoden 2025 tuki ja kumppanuus:

28.11.2025

- Lahden Runomaraton ry (1000 €)
- Eläkeliitto Lahden yhdistys (2000 €)
- Renkomäen vanhempainyhdistys (650 €)
- Salpausselän seurakunta (75 €)
- Venetsian omakotiyhdistys (500 €)
- Patoseudun omakotiyhdistys (500 €)

11. Saapuneet ja lähteneet asiakirjat

1. Lausuntopyyntö LSL tasataksa- ja kustannustenjakoselvitykseen, saapunut sähköpostitse 15.9.2025
2. Luonnosvaiheen toinen lausuntopyyntö, asemakaava ja asemakaavan muutos A-2875 (Näkkimistö II, Renkomäki), saapunut sähköpostitse 9.10.2025
3. Lausuntopyyntö keskustan pysäkkikokeilusta, saapunut sähköpostitse 21.10.2025
4. Eteläisen kumppanuuspöydän kommentit lausuntopyyntöön asemakaavaluonnoksesta A-2875 (Näkkimistönkadun alueen länsipuoli, Näkkimistö II, Renkomäki), lähetetty sähköpostitse 23.10.2025
5. Eteläisen kumppanuuspöydän LSL tasataksa- ja kustannusten jakoselvitykseen kommentit, lähetetty sähköpostitse 27.10.2025
6. Eteläisen kumppanuuspöydän kommentit keskustan pysäkkikokeilusta, lausuntopyyntö 3802/2025, lähetetty sähköpostitse 3.11.2025

12. Muut asiat

1. Matkakulukorvauslomakkeet koordinaattorin sähköpostiin 10.12. mennessä.
2. [Lahden kaupunkistrategia](#) vahvistettu kaupunginvaltuustossa
3. Kasakkamäen koulu (Heli) → asiaa jatketaan helmikuun kokouksessa

28.11.2025

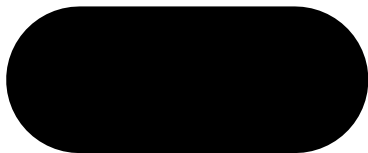
13. Kokouksen päättäminen

Päätettiin kokous klo 19.40.

Seuraava kokous 5.2.2026 klo 16.30. Paikka ilmoitetaan myöhemmin.

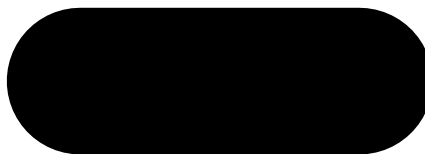
Liitteet

1. Eteläisen kumppanuuspöydän kommentit lausuntopyyntöön asemakaavaluonnoksesta A-2875 (Näkkimistönkadun alueen länsipuoli, Näkkimistö II, Renkomäki)
2. Eteläisen kumppanuuspöydän LSL tasataksa- ja kustannusten jakoselvitykseen kommentit
3. Eteläisen kumppanuuspöydän kommentit keskustan pysäkkikokeilusta, lausuntopyyntö 3802/2025

14. Allekirjoitukset

Maksim Gladostsuk

puheenjohtaja

Maikki Suhonen

sihteeri

Eteläisen kumppanuuspöydän kommentit lausuntopyyntöön asemakaavaluonnoksesta A-2875 (Näkkimistönkadun alueen länsipuoli, Näkkimistö II, Renkomäki)

Eteläinen kumppanuuspöytä ei muodostanut asiasta virallista lausuntoa. Sen sijaan jäsenistö toimitti yksittäisiä kommentteja kaavoitukseen liittyen. Kommentit edustavat osallistujien henkilökohtaisia näkemyksiä ja kokemuksia alueen kehittämisestä.

- On hienoa ja tärkeää, että asioiden suhteen osallistetaan asukkaita, tässä tapauksessa eteläistä kumppanuuspöytää. Asukkailta saadaan tärkeää paikallista tietoa päätöksentekoa varten.
- Alueen pitkäaikaisena asukkaana puollan kaavoitustyön valmistelua ja jatkamista esitetyllä tavalla. Tontteja tarvitaan ja Näkkimistön alue tarjoaa lapsiperheille viihtyisän ja rauhallisen asuinympäristön, jossa luontoarvot ovat edelleen läsnä ja säilyvät osana kokonaisuutta.

Alueen palvelut ovat kehittyneet merkittävästi viime vuosina. Koulu on uusittu ja sen yhteyteen on rakennettu nykyaikainen kirjasto. Päiväkoteja on useita, ja lisäksi alueelle suunnitellaan lähimarkettia, joka parantaa arjen sujuvuutta ja lisää alueen vetovoimaa entisestään.

Kaavoitustyön taustaselvitykset on laadittu vähintäänkin perusteellisella tavalla ja ne osoittavat, että luontoarvot on huomioitu riittävällä tasolla.

Liikenteelliset näkökohdat ovat myös keskeisiä. Asemakaavoituksessa tulisi välttää liian sokkeloisia ratkaisuja, jotta liikkuminen alueella ja sen eri osiin on arjessa sujuvaa ja turvallista.

- Lahden kaupunginjohtaja on sitoutunut kaupunkien yhteiseen julkilausumaan luontokadon pysäyttämiseksi ja luonnon monimuotoisuuden vahvistamiseksi. Julkilausumassa, joka allekirjoitettiin Tampereella 11.9.2024, sovittiin konkreettisista tavoitteista ja toimista luontotoimien vauhdittamiseksi.

Tämän sitoumuksen valossa herää kysymys: miksi juuri tämä metsäalue halutaan rakentaa? Kaupungin alueella on varmasti muitakin vaihtoehtoja, kuten tyhjiillään olevia peltoalueita esimerkiksi Nastolan tai Kytölän suunnalla, jotka voisivat soveltua rakentamiseen ilman, että menetetään arvokasta lähiluontoa.

Luonto on tärkeä niin ihmisille kuin eläimillekin – sekä niille, jotka asuvat kodeissaan, että niille, jotka elävät luonnossa. Metsä tarjoaa virkistystä, rauhaa ja ekologista monimuotoisuutta, jota ei voi korvata rakennetuilla alueilla.

Toivon, että päätöksenteossa painotetaan avoimuutta, vastuullisuutta ja kaupungin omia luontotavoitteita.

- Aiheeseen liittyen ei ole varsinaisesti kriittistä huomautettavaa. Uusi asemakaava, erityisesti sen ympyrämäinen rakenne, tuo mieleen suurempien kaupunkien suunnitteluratkaisut – jopa hieman mahtipontisesti.

Arkeologisten selvitysten osalta on todettu, ettei merkittäviä löytöjä ole tehty. Jää pohdittavanaan, että onko alueella ei ole tehty laajempia tutkimuksia, jolloin mahdolliset kulttuurihistorialliset arvot saattavat jäädä piiloon.

Kaavaluonnoksen karttakuvissa toivoisi näkevänsä uuden alueen sijoittumisen laajemmassa kontekstissa – niin sanotussa "suuremmassa kuvassa". Tämä auttaisi hahmottamaan, miten uusi rakentaminen liittyy olemassa olevaan ympäristöön ja kaupunkirakenteeseen.

Kaava vaikuttaa edistyvän johdonmukaisesti, ja näillä eväillä voidaan hyvin jatkaa eteenpäin.

- On hyvä ja tärkeää, että asukkailta tai kantaa ottavien tahojen ääntä on kuultu. Lisäksi ymmärretään kaupungin tahtotila kasvaa, mutta se ei voi kaikkialla mennä aina luontoa rikkomalla ja metsää kaatamalla. Lisäksi olisi aina hyvä pohtia, mihin sitä kasvua suuntaan. Esimerkiksi pohjoisessa ja itäisessä Lahdessa on käyttämättömiä alueita (peltoja), joita voitaisiin mieluummin rakentamiseen suunnata. Alueet ovat moottoriteiden läheisyydessä, joten liikkuminen onnistuisi sujuvasti. Liika kasvattaminen tietylle suunnalle väijäämättä vähentää alueen luontoa, ja se ei ole hyväksi ihmisten hyvinvoinnille. Luontomerkitys kasvaa entisestään ja tulee kasvamaan tulevaisuudessa. Lahden olisi hyvä huomioida tämä myös käytännön teoissaan.
- On todella tärkeää, että tässä luonnosvaiheessa tonttien sijoittelulla säästetään eteläpuolella olevia, asukkaiden virkistyskäytön kannalta tärkeimpiä metsäalueita ja mahdollistetaan ulkoilureitistö alueella. Siltikin luonnos on edelleen ristiriidassa Lahden luontotavoitteiden kanssa ja vaikuttaa heikentävästi alueen ulkoilu- ja virkistysmahdollisuuksiin.

- Kyseenalaista muokkauksista huolimatta, että onko tämä se järkevin alue laajentaa Lahdessa, ottaen huomioon kaupungin “Green City” ja Luontopositiivinen elämä teemat. Alue on todella pidetty ulkoilualue niin aikuisille kuin lapsillekin ja blokkaa hyvin myös ison tien äänet. Lahdessa on edelleen aika paljon myymättömiä uusia ja uudehkoja asuntoja, voisiko niiden myyntiä mielummin edistää tai kestäväällä tavalla uudistaa tyhjillään olevia rakennuksia. Ja herää myös kysymys, että onko todella tällaiselle määrälle asuntoja tarve. Onko Lahteen todella tulossa uusia asukkaita, jotka samalla verotuloja kaupungillemme tuo?
- Huoli nousee alueen liikennejärjestelyistä. Uuden asutusalueen myötä liikenne vilkastuu alueella ja sitä myöden mietityttää, onko tämän suhteen liikennejärjestelyt ja alueen turvallisuus huomioitu ennakkoon rakentamisen ja rakennusten valmistumisen jälkeisenä aikana. Tuleva alue kasvattaa liikenteen varmasti moninkertaiseksi nykyiseen verrattuna.

Eteläisen kumppanuuspöydän LSL tasataksa- ja kustannusten jakoselvitykseen kommentit.

Eteläinen kumppanuuspöytä ei muodostanut asiasta virallista lausuntoa. Sen sijaan jäsenistö toimitti yksittäisiä kommentteja tasataksa- ja kustannusten jakoselvitykseen liittyen.

Kommentit edustavat osallistujien henkilökohtaisia näkemyksiä ja kokemuksia asiasta.

- En kannata tasataksan käyttöönottoa. Tasataksan käyttöönotto vähentäisi kaupungin sisäisiä matkoja heikentäen näin LSL: ja kaupungin taloutta. En jaksa uskoa, että kyytien halventuminen Sysmästä tai Padasjoelta Lahteen lisäisi matkustajamääriä ja täten kaupungin tuloja.
- Mikäli tasataksaan siirrytään, mahdollinen taksojen korottaminen tulisi kohdistaa tasapuolisesti kaikkiin joukkoliikenteen käyttäjiin. Taakanjaossa ei tulisi sulkea pois mitään ryhmää, kuten lapsia, koululaisia tai eläkeläisiä.
- Suunnitelma vaikuttaa kokonaisuutena varsin hyvältä, mutta suurin huolenaihe liittyy siihen, miten muut kunnat suhtautuvat kustannustenjakoon. Tämä voi muodostua merkittäväksi tekijäksi suunnitelman toteutettavuuden kannalta.
- En kannata tasataksan käyttöönottoa. Koen, että nykyinen vyöhykemalli ei ole kohtuuttoman vaikea ymmärtää, ja sen mukainen hinnoittelu on perusteltua. Mielestäni on epäoikeudenmukaista, että lyhyiden matkojen taksat nousisivat tasataksan myötä. On luonnollista, että pidemmistä matkoista maksetaan enemmän kuin lyhyistä. Lisäksi Lahden alueen bussitaksoja ei tulisi enää korottaa, jotta joukkoliikenne säilyisi mahdollisena vaihtoehtona mahdollisimman monelle.
- Tasataksan käyttöönotto ei kannusta Lahden kaupungin alueella asuvia käyttämään joukkoliikennettä, jos hinta on sama riippumatta siitä, matkustaako Heinolasta Lahteen vai Renkomäestä keskustaan. Tämä voi johtaa lyhyempien matkojen käyttäjien määrän vähenemiseen. Joukkoliikenteen hinta on jo nyt korkealla: esimerkiksi mobiilikertalippu maksaa 2,95 €, kun vastaava lippu maksaa Tampereella 2,80 €, Jyväskylässä 2,70 €, Hämeenlinnassa 2,40 €, Kouvolassa 2,90 € ja Helsingissä 3,20 €. Helsingissä lipulla pääsee kuitenkin sujuvasti käyttämään kaikkia julkisen liikenteen muotoja, mikä lisää sen vastinetta rahalle.
- Tuntuu, että asia on jo esitelty valmiiksi ja materiaali koetaan liian ohjaavaksi. Esitystapa herättää epäilyksiä puolueettomuudesta ja vaikuttaa siltä, että sillä pyritään ohjaamaan lukijan mielipidettä ennalta määriteltyn suuntaan.

Lausuntopyyntö keskustan pysäkkikokeilusta, lausuntopyyntö 3802/2025

Eteläinen kumppanuuspöytä ei muodostanut asiasta virallista lausuntoa. Sen sijaan jäsenistö toimitti yksittäisiä kommentteja keskustan pysäkkikokeiluun liittyen. Kommentit edustavat osallistujien henkilökohtaisia näkemyksiä ja kokemuksia asiasta.

- Kannatan esitettyä muutosta. Torin ympäristön liikenteen vähentäminen olisi mielestäni perusteltua, ja suunnitellut säästöt vaikuttavat järkeviltä. Vesijärvenkadulta on lyhyt kävelymatka torille, mikä mahdollistaa bussin vaihtamisen tarvittaessa. Muutoksen toteuttamisessa pidän erityisen tärkeänä selkeää ja ajantasaista viestintää – tälläkin hetkellä on epäselvää, mitkä bussilinjat kulkevat torin kautta ja mitkä eivät.
- Koen, että kuulemisprosessissa on ollut poikkeuksellinen kiire. On yllättävää, että asia etenee näin nopealla aikataululla, vaikka siitä on keskusteltu jo aiemmin. Ajankohta on myös haasteellinen, sillä syysloma-aikaan moni on tavoittamattomissa – tämä koskee erityisesti vapaaehtoistoimijoita. Infotilaisuus järjestettiin syysloman aikana, ja tieto siitä tuli hyvin lyhyellä varoitusaajalla.
- Pidän tärkeänä huomioda, että kokeilun toteuttaminen aiheuttaa myös kustannuksia. Mikäli kokeilu jää pysyväksi ratkaisuksi, tarvittavat muutokset voivat johtaa merkittäviin lisäkustannuksiin. Herää kysymys, kattaako pysäkkikokeilusta saatava säästö nämä liikenteen muutoksista aiheutuvat kulut – vaarana on, että säästöt eivät toteudu suunnitellusti. Lisäksi toivoisin selvennystä siihen, mitä tapahtuu torin pysäköintikatoksille, mikäli niitä ei enää käytetä. Onko tarkoituksena siirtää ne Vesijärvenkadulle palvelemaan pysäköintikatoksina siellä?
- Turvallisuus ja esteettömyys tulisi mielestäni olla ensisijaisia huomioitavia asioita, erityisesti Vesijärvenkadun pysäkkikokeilun kohdalla, jossa kadun leveys on rajallinen. Alue toimii kevyen liikenteen väylänä, ja sen kapeus korostuu, kun otetaan huomioon liikkeisiin kulkeminen, bussien odottaminen ja niistä poistuminen sekä talvikauden lumitilanne. Näistä syistä katsoisin, että kyseisellä kadun osuudella tulisi turvallisuussyistä kieltää pyöräily ja sähköpotkulautojen käyttö. Kyseinen katu on jo nyt vilkas jalankulkijoiden ja muiden liikkujien osalta.
- Ymmärrän, että bussiliikenteen siirtyminen Vesijärvenkadulle edellyttää yhden ajokaistan sulkemista, mikä on teknisesti välttämätöntä. Tämä aiheuttaa todennäköisesti ruuhkautumista ja liikenteen sujumattomuutta, erityisesti vilkkaassa risteyksessä, joka ohjaa liikennettä myös keskustasta pois päin. Esitetyt vaihtoehtoiset reitit eivät mielestäni riitä sujuvoittamaan liikennettä siinä määrin kuin pysäkkikokeilu edellyttäisi, ja niihin joudutaan väistämättä tekemään muutoksia. Lisäksi liikenteen

ohjaukseen ja tieopasteisiin tulisi panostaa ajoissa, jotta autoliikenne voidaan ohjata selkeästi toista kautta – käytännössä kokonaan pois keskustasta.

- Osallistuin molempiin infotilaisuuksiin, ja oli mielenkiintoista kuulla asukkaiden näkemyksiä pysäkkikokeilusta. Suurin osa vastusti nykyistä suunnitelmaa pysäkkikokeilusta. Mikäli kokeilulla tavoitellaan säästöjä, olisi tärkeää avata tarkemmin, mitä ne konkreettisesti ovat – etenkin kun toteutuksesta aiheutuu myös kustannuksia.
En täysin ymmärrä, miksi torille täytyy päästä, kun siellä ei ole toimintaa kuin satunnaisesti, esimerkiksi kerran kuukaudessa. Herää kysymys, onko pysäkkien siirtämisessä Trion kohdalle – vilkkaimmalle kadulle kaupungissa – lainkaan järkeä. Lisäksi Lahti on profiloitunut ympäristökaupunkina, joten puiden kaataminen kadun varrelta tuntuu ristiriitaiselta tämän tavoitteen kanssa.
Eikö bussit voisi edelleen pysähtyä torilla, jossa on tilaa, eikä tarvitsisi kajota siihen vähäiseen viheralueeseen, joka keskustassa vielä on jäljellä? On myös vaikea nähdä, miten ratkaisu toimisi käytännössä keskustan rajallisessa tilassa, kun esimerkiksi Huovilankadun pysäkillä on parhaimmillaan neljä bussia yhtä aikaa (linjat 1, 2, 3 ja 7). Tasausliikenteen toimivuus herättää myös kysymyksiä – esimerkiksi aseman alla kaksi bussia tasaavat ja kolmas olisi tulossa pysäkillä, onnistuuko tämä käytännössä? Lisäksi, jos säästöjä haetaan, miten ne on laskettu, kun bussit seisovat jo nykyisillä päätepysäkeillä 10–15 minuuttia?
Olisiko reittisuunnittelun tarkempi arviointi paikallaan, sen sijaan että Vesijärvenkatua kuormitetaan pysäkeillä, jotka kaventavat jalankulkijoiden tilaa ja lisäävät mahdollisia vaaratilanteita?
- Etelästä pohjoiseen suuntautuva liikenne tulisi mielestäni ohjata jo Saksalan kohdalla Upon sillan kautta, ja opastukset esimerkiksi yliopistolle suuntautuvalle liikenteelle olisi hyvä toteuttaa ajoissa. Ajatus nykyisestä liikennejärjestelystä tuntuu epärealistiselta – kokonaisvaikutukset Vesijärvenkadun liikenteeseen ovat erittäin haastavat, jos molempiin suuntiin liikenne kulkee vain yhdellä kaistalla. En usko, että yksityisautoilu vähenee, vaan liikenneongelmat siirtyvät muille risteyksille ja kaduille. On syytä pohtia, ovatko nämä alueet valmiita vastaanottamaan lisääntyvää liikennemäärää. Torin kautta kulkevat bussit eivät ole poistumassa, ja jo nyt esimerkiksi Vesijärvenkadun ja Aleksanterinkadun risteyksessä muodostuu pullonkauloja bussijonojen vuoksi. Mikäli toinen kaista suljetaan muulta liikenteeltä, syntyy ruuhkia sekä pohjoiseen että etelään suuntautuvalle liikenteelle. Vaikka säästöjä on tärkeää tavoitella, herää kysymys, tulevatko kokeilun kustannukset jossain vaiheessa vastaan ja syövät suunnitellut säästöt.

Lahti